

Nordanskog-Stångbrons
vägsamfällighet
Claes-Göran Carlsson
Hubbestad Tallbacken
567 93 Hok

Kopia till
Trafikverket Sydöstra regionen

Överklagande av Trafikverket Region Syds beslut om indragning av statligt driftbidrag för den enskilda vägen nr 16911

Beslut

Trafikverket fastställer Trafikverket Region Syds beslut 2023-11-27.

Bakgrund

Trafikverket Region Syd har 2023-11-27 beslutat att dra in driftbidraget för Nordanskog-Stångbrons vägsamfällighets enskilda väg med vägnummer 16911.

Som grund för beslutet har regionen angett att trafikmätningar visar att vägen inte uppfyller kravet på årsdygnstrafik (ÅDT), alltså inte är tillräckligt trafikerad, för att erhålla statsbidrag.

Väghållaren har överklagat beslutet. Som skäl åberopas sammanfattningsvis att vägen är av väsentlig betydelse som genomfartsväg och utgör ett betydande komplement till det allmänna vägnätet samt att vägen fyller en viktig funktion för de närboende i området och en avgörande faktor för att bedriva näringsverksamhet i glesbygd. Väghållaren ifrågasätter Trafikverkets mätning och menar att det är en skrivbordsprodukt och inte tillräckligt underbyggd. Vidare menar väghållaren att ett uteblivet statsbidrag skulle innebära att vägsamfälligheten inte kan upprätthålla erforderlig standard på vägen och

TMALL 0049 Beslut 4.0

därför inte kunna användas för allmän genomfartstrafik, allmän trafik till området, blåljustrafik och för försvarets behov.

Väghållaren har till sitt överklagande bifogat två bilagor. En skrivelse (benämnd överklagande) från Träfrakt Götaland AB (Träfrakt) och en skrivelse från Länsstyrelsen i Jönköpings län (Länsstyrelsen).

Träfrakt anger att de i egenskap av transportorganisation (som samlar mindre åkerier inom skogstransportsektorn) överklagar Trafikverkets beslut. Träfrakt menar i huvudsak att väg 16911 uppfyller kravet på årsdygnstrafik när avverkningsbehov uppstår eftersom skogsbruket till sin karaktär är ”cyklisk”, det vill säga att vissa år sker inga avverkningar alls och andra år är aktiviteten stor samt att vägen ur ett skogsbruksperspektiv är en F-väg.

Länsstyrelsen i Jönköpings län anger sammanfattningsvis i sin skrivelse att de anser att väg 16911 är berättigad statsbidrag då vägen tydligt tillgodoser ett kommunikationsbehov för det rörliga friluftslivet för att nå flertalet naturreservat samt har stor betydelse som förbindelselänk för allmänheten mellan besöksmål för naturupplevelser och besöksmålet Tomtabacken, (Sydsveriges högsta punkt). Länsstyrelsen menar att vägen är en D-väg och därför ska vara berättigad statsbidrag.

Regionen, genom utredaren, har yttrat sig i ärendet. Regionen konstaterar att det var känt redan år 2017 att trafikmängden var för låg för att uppbära bidrag som en C-väg men att bidrag ändå betalades ut på grund av ett gynnande beslut. Regionen menar att vägen inte kan klassificeras som något annat än en C-väg, vilket kräver en årsdygnstrafik på mer än 25 fordon. Regionen anför att trafikmätningarna skett på plats och är mycket tillförlitliga. Hänsyn har tagits till skogens areal och lagts till i trafikberäkningen. Att avverkningen sker cykliskt med kortare perioder av mer intensiv trafik ändrar emellertid inte trafikmängden något nämnvärt sett på årsbasis. Vid beräkningen av årsdygnstrafik ger uttag av 2000 hektar skog 3 i ÅDT. Lägg då till att under långa perioder sker inte några uttag alls. Regionen anser att den ringa mängden skog omöjliggör att vägen kan klassas som en F-väg. Sammantaget anser regionen att det inte finns några tillkommande omständigheter som gör att väghållarens överklagan ska bifallas.

Bedömning

Av 2 § i förordning (1989:961) om statsbidrag till enskild väghållning framgår att bidrag lämnas för enskilda vägar som inte är av obetydlig längd och som tillgodoser ett kommunikationsbehov för de fast boende, näringslivet eller det rörliga friluftslivet. Bidrag lämnas också för vägar som är av väsentlig betydelse som genomfartsvägar eller som uppsamlingsvägar för fritidsbebyggelse. Bidrag lämnas endast för sådana vägar som är ändamålsenliga med hänsyn till övriga vägar och om kostnaderna är skäligen med hänsyn till nyttan.

Av 1 § Vägverkets föreskrifter (VVFS 1990:4) om statsbidrag till enskild väghållning framgår följande. Statsbidrag lämnas till väg som utgör ett komplement till det allmänna vägnätet och som har någon av i tabell 1 angivna funktioner. Av tabell 1 i nämnda föreskrifter framgår de aktuella vägkategorierna samt att det för vägkategori C, D och F krävs en årsdygnstrafiken som normalt ska vara större än 25 fordon. Vägkategorierna specificeras närmare i Trafikverkets Handbok, Statsbidrag till enskild väghållning (publikation 2021:087 s. 18-21).

Skrivelserna från Träfrakt och Länsstyrelsen i Jönköpings län

Trafikverket gör följande bedömning avseende skrivelserna från Träfrakt respektive Länsstyrelsen som väghållaren har bilagt sitt överklagande. Träfrakts skrivelse är benämnd överklagande. Enligt 42 § förvaltningslagen (2017:900) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom eller henne emot. Trafikverket gör ingen närmare bedömning huruvida Träfrakt är berörd av beslutet på ett sådant sätt att de har rätt att överklaga det. Eftersom det är väghållaren som har skickat in de båda skrivelserna och även bilagt dessa till sitt eget överklagande bedömer Trafikverket att Träfrakts skrivelse är en del av väghållarens eget överklagande. Länsstyrelsens skrivelse ses också som en del av väghållarens eget överklagande.

Aktuell vägkategori och årsdygnstrafik

Regionen beskriver att de vid mätningen av årsdygnstrafiken har tagit hänsyn till den reella situationen både avseende aktuell skogsareal och att avverkning

sker cykliskt. Trafikverket bedömer att den ifrågavarande mätningen är gjord på ett sätt som visar att den är tillräckligt underbyggd.

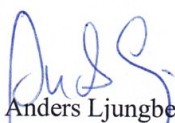
Regionen har bedömt att vägen i fråga är en C-väg och att kravet på årsdygnstrafik inte är uppfyllt. Träfrakt framför att vägen istället bör ses som en F-väg och länsstyrelsen att vägen bör ses som en D-väg. Trafikverket kan konstatera av kartmaterialet att omfattningen av den omkringliggande skogsarealen är alltför låg för att vägen ska kunna klassas som en F-väg. Dessutom måste samma krav på årsdygnstrafik (> 25 fordon/dygn) som för C-väg vara uppfyllt. Om de aktuella naturreservaten skulle anses vara av sådan art som krävs för en D-väg gäller även då samma krav på årsdygnstrafik. (Se Trafikverkets Handbok, Statsbidrag till enskild väghållning, publikation 2021:087 s. 17-21).

I det aktuella fallet är det således den aktuella årsdygnstrafiken som är av avgörande betydelse. Oavsett om vägen tillhör kategori C, D eller F behöver samma krav på årsdygnstrafik vara uppfyllt. Som framgår av regionens yttrande var det redan vid prövningen år 2017 klarlagt att årsdygnstrafiken inte var av tillräcklig omfattning för att kunna beviljas statsbidrag. Trafikverket anser att det mot bakgrund av ovanstående är klarlagt att årsdygnstrafiken för väg 16911 inte uppgår till mer än 25 fordon/dygn vilket krävs för att få statsbidrag. Regionens beslut ska därför fastställas.

Detta beslut kan, enligt 30 § förordning (1989:891) om statsbidrag till enskild väghållning, inte överklagas.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande chefsjuristen Anders Ljungberg efter föredragning av verksjuristen Anna-Lena Andersson.

Borlänge som ovan

Anders Ljungberg

Biträdande chefsjurist

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2023/56440, Motpartens ärendenummer [Motpartens ärendenummer], Dokumentdatum 2024-03-12, Beslutat av Anders Ljungberg Dokumenttyp BESLUT